

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id e[st] pre||clarissima expositio sup[er]
eua[n]gelia to||tius anni**

Mazzolini, Silvestro

Hagenaw, M.dxvi.

VD16 M 1751

An quilibet scripture textus [secundu]m quattuor sensus exponatur
Capitulu[m]. vij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70365)

De sensibus scripturarum

computatio. lxx. hebdomadarum: ubi lz ex
positores rā latini q̄ hebrei diuersimo
de se habeāt q̄ ad terminū i q̄ hebdoma
de incipit: r q̄ ad p̄gressus cōputatōis
q̄: tamē fm omnes termin⁹ earū vltimus
tam diu transit i p̄teritū: ideo ex ipsa
auctoritate argumentū efficitur sumit ad
cludendū q̄ tā diu chis aduenit. Ex q̄
bus sequit̄ q̄ cū sensus lralis sacre pagi
ne in q̄busdā locis nō sit idē apud omnes
ideo pōt cōtingere: q̄ ex aliq̄ sensu: lrali
posset sumi argumētū validū cōtra q̄s
dā: puta p̄tra tenētes eundē sensum lra
terale: nō aut̄ p̄tra alios nō tenētes illū
nisi q̄n̄ voces ita illū p̄ndūt q̄ rōnabi
liter negari nō pōt. Ita aut̄ diuersitas
sepe p̄tingit inter nos r infideles. Sūt
em̄ q̄dā scripture textus quoz sensus q̄
est verus r literalis ap̄ catholicos nō
sufficit vt ex eo sumat̄ validū argumen
tū p̄tra infideles seu hereticos. Talis
est ille textus psalmiste. Verbo dñi celi
firmati sunt. Sensus em̄ verus r lralis
ap̄ catholicos est: q̄ x̄bo dñi. i. filio pa
tris celi sunt firmati. Vñ r Joan. j. v̄.
Et x̄bū erat apud deū. Et ifra. Via p̄
sp̄m scz verbū facta sunt. Sz ex p̄dicto
textu infideles nullā realē distinctōez in
diuinis admittētes: sz oēm mltitudinē
psonaz negātes: quinci nō p̄nt. Dicūt
em̄ q̄ loq̄t̄ p̄pheta more hūano: sic cū de
mandato altēi⁹ dñi aliqua fiunt: dicūt
q̄ sunt verbo et facta. Sumit tamē ex
h̄mōi textu argumētū validū apud fide
les: q̄ distinctōne diuinaz psonaz i di
uinitis admittūt. Et s̄lt̄ forte argumēta
bať ap̄lus ad Hebreos fideles ex sensu
quē ip̄i admittēbāt. Est tñ aliq̄s sensus
diuine scripture vbiq̄ aut̄ fere vbiq̄: q̄
ita patēter ē lralis: q̄ negari nisi p̄terui
endo nō pōt. Et ex tali sumit argumen
tū apud oēs admittētes textū. Et talit̄
arguere nō est arguere a tota distiucti
ua ad alterā p̄tē: cū nō accipiat̄ text⁹ vt
cōis duob⁹ sensibus: sed vt limitat⁹ ad
ynū. Quādo aut̄ textus accipit̄ vt cōis
plurib⁹ sensib⁹: q̄z q̄libet supponit̄ ver⁹
tunc text⁹ nō tenet locū distinctiue vir
tualis: sz copulatiue: a qua ad singulas
partes est p̄sequētia bona.

An quilibet scripture textus
fm quattuor sensus exponatur
Capitulum vij.

Dicit̄ p̄missa videre
restat: an q̄libet passus diuine
scripture possit̄ fm oēs q̄tuor
p̄dicatos sensus exponi vlt̄ nō.
Ad intellectū aut̄ istī⁹ difficultatē sciēdū
est ex doctrina seti doctorū vbi sup̄. q̄ istī
q̄tuor sensus sic accipiēdi sūt. Dicit̄ ei
est: q̄ p̄tea istī sens⁹ multiplicant. q̄ de⁹
nō solū p̄t̄ fecere vocib⁹ vt hoies: sz etiā
reb⁹: eo mō q̄ p̄phete mltosctēs actib⁹ su
is futura p̄dixerūt. Sensus q̄ lralis vt
dicit̄ ē: ille ē quē de⁹ intēdit̄ imēdiare p̄
voces significare. Vñ ē ille: quē prudēs
vt prudēs seu recte accipit̄ ex ip̄is vocib⁹
bus imēdiare. Alij p̄o sic accipiēdi sūt.
Sensus em̄ spūal̄ vt dicit̄ ē: p̄sistit̄ i h̄:
q̄ q̄dā res p̄ alias exp̄munt. Ideo aut̄
talis sensus spūalis d̄: q̄ figurari p̄sue
uit̄ iuisibilib⁹ r spūalib⁹ ascribi: sic figu
rare cōuenit̄ visibilib⁹ et corporeis: fm
br̄m Dionysii. Veritas aut̄ quā deus
nobis sic manifestat. s. p̄ rez figuras ad
duo ordinat. s. ad recte credēdū: r recte
opandū. Si q̄ ad recte opandū ordinat̄
sic ē sens⁹ moral̄: q̄ alto noie tropologi
cus appellat̄. Si p̄o ordinat̄ ad recte cre
dēdū op̄ez distinguere fm ordinē credē
bilitū. Sic ei d̄ b. Dionysii. iij. c. d̄ c̄
le. hierar. stat⁹ ecclie militat̄: medi⁹ est
inf̄ statū synagoge r statū ecclie trium
phāt̄. Vñ ver⁹ testamētū fuit̄ figura
nouī: r nouū s̄lt̄ r ver⁹ s̄lt̄ figura celestū
Sensus q̄ ordinat⁹ ad recte credēdū:
fundat⁹ i illa figuratiōe q̄ ver⁹ testamē
tū figura ē nouī: d̄ allegoric⁹: q̄ alto no
mine tropic⁹ appellat̄. Sz fundat⁹ i ff
guratiōe reliq̄ d̄ anagogic⁹. Nec ea q̄
h̄ dicunt̄ repugnāt̄ dicit̄ q̄b⁹ assertim⁹:
q̄ anagogia docet̄ sperāda. Nā ea q̄ de
futura vita credim⁹: etiā nos q̄n̄q̄ vsu
ros sp̄am⁹. Cū q̄ q̄rit̄: an q̄libet passus
diuine scripture oib⁹ p̄dicat⁹ sensib⁹ expo
ner̄: dus sit: Dicit̄ d̄ q̄ nō. Dicit̄ ei Au
gu. ij. sup̄ Gen. q̄ in quibusdā solus sen
sus literalis est q̄rendus. Hoc aut̄ ma
nifeste p̄t̄. Sūt em̄ mlti in lib⁹: s cano

nōtō tam veterē q̄ nouū testamētū: q̄ so-
 lū hūc habēt sensum: vt sūt duo p̄cepta
 charitatē i q̄b̄ tota lex pendet z p̄be vt
 d̄s Barth. xxiij. Licet em̄ i illis duob̄ p̄-
 ceptis. s. Diliges dñm deū tuū ex toto
 cor. tuo. z p̄ximū tuū sic reipm: mlt̄a cō-
 tinent expositiōe digna: tā de obiecto
 charitatē: q̄ d̄ actu z ordine et̄. oia em̄ il-
 la ad sensū p̄tinet litteralē. Nō em̄ per
 hāc rē: p̄ximū vt diliges: alie itēz figu-
 rant: Et idē ē cōis de alijs p̄ceptis: deca-
 logi. In euāgelio et̄ tā mlt̄a tradunt h̄
 solo sensu expositibilia: quē admodū sūt
 tradita p̄ modum p̄cepti. vt Joā. xliij.
 Credit̄ i deū: z i me creditē. Vel p̄ mo-
 dū p̄sily: vt Barth. xxi. Si vis p̄fect̄
 esse: vade z v̄de oia q̄ habes z da pau-
 perib̄. Silt̄ cū Luc. viij. ch̄s iterprat̄
 parabolā suā dicens: semen est s̄bū dci.
 manifestū est q̄ illa s̄ba iterpratiua nō
 est necesse h̄re alios sensus sp̄uales cum
 sp̄amer iterpratio sit expositiua p̄cedē-
 ris p̄bole. Cū h̄is tñ stat q̄ illa p̄bola
 forte mltos habear sensus l̄rales: fm̄ q̄
 semē p̄r significare mlt̄a. Idē etiā est
 de epl̄is b̄ri Pauli vbiq̄z vel q̄s: q̄ sc̄z
 vnicū habēt sensū. Sic q̄ p̄z r̄n̄sio ad q̄
 s̄tū. In doct̄o sc̄r̄o s̄l̄be. vij. vbi sup̄
 sic p̄cludit h̄ dubiū z dicit. Sacra sc̄p̄ru-
 ra q̄nq̄z exponēda est ist̄: q̄tuor sensib̄
 q̄nq̄z trib̄: q̄nq̄z duobus: q̄nq̄z vno tñ.
 In ea q̄ fm̄ l̄ralē sensū ad facta veteris
 testamētī spectat̄: possent q̄tuor sensib̄
 exponi. Silt̄ ea q̄ ad l̄ram de ch̄o capi-
 re dicit̄: possent exponi l̄ralit̄ d̄ ch̄i ge-
 stis: z allegorice referēdo ea ad et̄ cor-
 pus mysticū: z moraliter referēdo ea ad
 mores n̄ros q̄ fm̄ eū reglar̄i d̄nt: z ana-
 gogice inq̄ntū i t̄po ch̄o ē nob̄ iter gl̄ie
 demonstratū. Illa aut̄ q̄ l̄ralit̄ de eccl̄ia
 dicunt̄: possunt exponi moralit̄ z anago-
 gice: nō aut̄ allegorice: nisi forte fz q̄ ge-
 sta p̄m̄it̄ue eccl̄ie exponūt d̄ futuro sta-
 tu eccl̄ie p̄nt̄. Que s̄o fm̄ l̄ram dicunt̄:
 moralit̄ nō s̄ueuerūt exponi: nisi ana-
 gogice. Et illa q̄ fm̄ sensum l̄ralem p̄t̄i-
 nent ad statū gl̄ie. nullo alio sensu s̄ue-
 uerūt exponi. Hec sc̄r̄us Thomas: ex q̄
 bus multa patēt ad p̄positū. Et vlt̄er̄
 etiā pater quō omnia que immediate

per voces tradunt ad sensū litteralem
 p̄tinent siue ad mores: siue ad fidē: siue
 ad sp̄em p̄tineant.

De dignitate sensus litteral.
 Capitulum. viij.

Queritur autē cum
 multi sint eiusdē littere sen-
 sus. vtrū litteralis sit inter
 omnes prestantior? Arguit̄
 em̄ q̄ nō. Primo sic. Nam sensus q̄ occi-
 dit non est dignior viuificāre. sed sen-
 sus litteralis occidit cū sit fundatus in
 littera q̄ occidit. ij. Cor. iij. sp̄ualis aut̄
 viuificat: q̄ fundat sup̄ sp̄uali signifi-
 catiōe. In t̄bi subdit̄. Sp̄s aut̄ vsut̄
 ficat. Secdo ille sensus ē dignior p̄ quē
 habem̄ doctrinā digniorē: vt d̄ se p̄z.
 sed sensus sp̄ualis est h̄mōt. Nā p̄ sensū
 litteralē habem̄ gesta. p̄ allegoricū aut̄
 habem̄ ea que p̄tinent ad fidē: p̄ ana-
 gogicū speranda que ad sp̄em: z p̄ mod-
 ralem agenda q̄ ad charitatē silt̄ p̄tinet
 Tertio finis nobilit̄or est h̄is q̄ sūt ad fi-
 nem. sed sp̄ualis sensus finis est l̄ralis
 qui est fundamētū sp̄itualis. Quarto
 ille sensus in quo alq̄ falsitas reperit̄ n̄
 est dignior eo qui oino est sine falsitate.
 sed i sensu litterali alq̄ inuenit̄ falsitas
 puta q̄ de localiter moueat descendē-
 do ad vidēdū turrim zc. Gen. xi. nō aut̄
 in sp̄uali. Quinto illa que sunt interiora
 sunt digniora tam i sp̄itualib̄ q̄ i rē-
 poralib̄. In corporalib̄ em̄ interiora sūt
 in quib̄ p̄ncipaliter p̄sistit animalū vt
 ta: vt cor. Et similiter in sp̄itualib̄ in-
 teriora sūt digniora. vt pater de arca fe-
 deris domini Exod. xl. vbi dicit̄: q̄ ip̄a
 fuit in sancta sanctorū: alia aut̄ maḡ vel
 min̄ appropinquabant fm̄ ordinē sc̄ritas-
 tis. Similiter in sacramētis eccl̄ie inō-
 uisibils gratia que interi⁹ dat̄: digni⁹
 or ē visibils forma q̄ est q̄d exteri⁹. Sen-
 sus aut̄ litteralis d̄ esse script̄ extra l̄s
 brū: z sp̄itualis intus: vt patz Apoc.
 v. vbi dicit̄. Vidi librum scriptū intus
 z foris: fm̄ expositores. Sexto: huma-
 na noticiā cōmuniter procedit a minus